

Но Вазова пръводъ на Сосна не е въренъ и съ Лермонтова текстъ и говори за съвсъмъ друго нещо.

На дивия съверъ стои боръ тъженъ
Самичъкъ на голия брегъ,
И клати драмливо ошмулени вѣти
Съсъ сипкавъ обвиени снагъ.

И борът сънува за южна пустиня
Да лялото вечно владѣй,
И гледа тамъ палма, какъ тихо честито
Подъ златното слънце вирѣй.¹

Г. Вазовъ минава у насъ за голъмъ любител и познавачъ на природата, та е чудно какъ се е разшиль да „ошмули“ вѣките на борътъ, на онova дърво, което е символъ на вѣчна зеленина. Ако пръводача би турилъ дъбъ или кедъръ (както у Фета и Тютчева), тогава би нямало нищо неестествено въ епитета ошмулени, защото зимата сѫ таквизъ; но не и борътъ. Но най-любопитното въ тоя пръводъ е, че борътъ сънува не за палма, а за „южна пустиня“, въ която пустиня „вирѣе тихо честито“ нѣкаква си палма. Види се, Хайневия изразъ „einsam und schweigend“ и Лермонтовия „одна и грустна“ на български ще значи „тихо честито.“ И на самия Вазовъ той пръводъ ще се е видѣлъ доста безсмисленъ, та съмъ се е постаралъ да го поправи и .. осмисли — по следния безсмисленъ начинъ: (първия куплетъ е оставилъ сжия):

И борътъ сънува, че въ южна пустиня,
Да лялото вечно владѣй,
Той станалъ е палма, и тихо, честито
Подъ златното слънце вирѣй.²

* * *

Общия изводъ отъ бъдлия пръгледъ пръводите на Хайневата песенъ е: никой отъ тези пръводи не предава онova, което творецъ и е вложилъ въ нея: ни образъ, ни дъхътъ, нито простата и своеобразна форма. Да би можалъ Хайне приживѣ да види тези пръводи на своята дивна песенъ, да би прочелъ тия pine tree, дъбове, кедри, стърчи си, клати ошмулени вѣтки, боръ пръвърнатъ на палма, едва ли би се задоволилъ само съ изтъканата фраза по тъхенъ

¹ Христоматия, К. Величковъ и И. Вазовъ, стр. 290.

² Поля и гори стр. 37.